

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Motyw samotności. Omów zagadnienie na podstawie *Dziadów* części III Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III

EPOKA

Romantyzm

CZAS WYPOWIEDZI

ok. 3 min

OPRACOWANIE

nauczyciele Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do matury 2027 od Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator matury ustnej. Ocena wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z opracowaniem pytań jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu mówi, co będziesz udowadniać

Samotność to zjawisko uniwersalne, bo na pewnym etapie życia towarzyszy niemal wszystkim ludziom. Ale nie zawsze wygląda tak samo. Czasem wiąże się z wykluczeniem z danej społeczności, innym razem - z jej dobrowolnym opuszczeniem. Co więcej, na przykładzie bohaterów literackich da się zauważyć, że samotność ma nie tylko wymiar fizyczny, ale też - a może zwłaszcza - wymiar duchowy czy psychologiczny.

Z LEKTURY

sceny i postacie z lektury bazowej omówione pod tezę

Przyczyną samotności Konrada z III części *Dziadów* jest jego własna pycha. Już w początkowych słowach Wielkiej Improwizacji wyraża zwątpienie, czy ludzie są w stanie zrozumieć jego pieśni. Są one efektem

natchnienia, są więc poza zasięgiem zwykłych śmiertelników. Chociaż Konrad chce ocalić naród, paradoksalnie się z nim nie utożsamia, nie czuje się częścią tej wspólnoty.

Przy tym sam się od niej izoluje. Przekonanie o własnym geniuszu utrudnia mu nawiązywanie relacji międzyludzkich. Poeta czuje, że jest mądrzejszy i wrażliwszy niż inni. Chce nawet objąć władzę nad duszami. Tym samym uważa się za kogoś lepszego. Kiedy więc przebywa z pozostałymi więźniami we wspólnej celi, nie włącza się do dyskusji. Niemal nigdy nie reaguje na ich słowa. Za godnego kompana do rozmów uważa jedynie Boga, przy czym Ten mu nie odpowiada.

Brak odpowiedzi na wezwanie potęguje wyobcowanie bohatera. Konrad jest osamotniony nie tylko wśród ludzi, ale i w relacji z siłą wyższą. Jak więc przystało na dzieło romantyczne, *Dziady* koncentrują się na indywidualnym doświadczeniu jednostki.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

Ale i we współczesnych utworach pojawia się motyw samotności. Można go odnaleźć w opowiadaniu *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk. Tytułowemu bohaterowi dokucza samotność w Polsce, do której przybył, żeby opowiedzieć o swojej szkole psychologicznej. Okazało się, że profesor przyleciał tu w przeddzień wprowadzenia stanu wojennego. Następnego ranka obudził się już w zupełnie innej rzeczywistości. Na ulicach Warszawy stały czołgi, autobusy jeździły inną trasą, a w sklepach brakowało towaru. Dodatkowo nie działały telefony, przez co profesor nie mógł się skontaktować ani z ambasadą, ani ze znajomymi. Znalazł się całkiem sam w niezrozumiałej sytuacji.

To jednak nie oznacza, że dookoła nie było ludzi. Przecież profesor spotykał ich na ulicach, w sklepach i urzędach. Ale ci w większości nie znali angielskiego, przez co nie mógł się z nimi porozumieć.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Jak widać, samotność można rozumieć na różne sposoby, ale też z różnych powodów się jej doświadcza. Konrad w pewnym stopniu sam się na nią skazuje. Będąc przekonany o swojej wyższości, nie potrafi, a nawet nie chce porozumieć się z innymi - szuka więc porozumienia z Bogiem, ale bezskutecznie. Z kolei profesor Andrews jest skazany na samotność przez barierę językową. Mimo że otaczali go ludzie, czuł się zagubiony i samotny.